

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ในการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาแผนการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ผู้วิจัยได้นำผลมาวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. พัฒนาแผนการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์
2. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน.
3. วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ทางสถิติดังนี้

n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
S.D	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตในการแจกแจงแบบที

1. การพัฒนาแผนการสอนภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

แผนการสอนภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และนำทฤษฎีกลุ่มสัมพันธ์ในการสอนของ ทิศนา แขมมณี และเยวภา เดชะคุปต์ มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนา แผนการสอนภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ในการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน จำนวน 10 แผน แผนละ 3 คาบ รวม 30 คาบ ซึ่งมีองค์ประกอบในการจัดทำแผนการสอนดังรายละเอียดต่อไปนี้

สาระสำคัญ เป็นการสรุปรวมถึงลักษณะความสำคัญของเรื่องความเข้าใจในการอ่านโดยคำนึงถึงจุดเด่นของเรื่องเป็นหลัก

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ มีการกำหนดเป็นจุดประสงค์ในด้านเนื้อหาและด้านกลุ่มสัมพันธ์ โดยจะมีข้อความที่แสดงพฤติกรรมที่สามารถสังเกตเห็นได้ ทั้งนี้จุดประสงค์ในแต่ละแผนจะเหมือนกันทุกแผน ดังนี้คือ

- สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
- สามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
- สามารถบอกแนวความคิดของเรื่องที่อ่านได้
- สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
- มีความสามัคคีร่วมมือในการทำงานกลุ่ม
- ร่วมกันแสดงความคิดเห็นในกลุ่มไม่แสดงความคิดเห็นของตนเป็นใหญ่

เนื้อหา การเลือกเนื้อหาที่นำมาสอนนั้น ได้เลือกเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตร และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เนื้อหาต่าง ๆ ได้นำมาจากหนังสือ นิตยสาร วารสาร เนื้อหาที่เลือกมาสอนมีด้วยกันทั้งหมด 10 เรื่อง นำมาสร้างแผนการสอนได้ 10 แผน เรียงลำดับตามแผนการสอนดังนี้ คือ

- แผนการสอนที่ 1 เรื่อง คนชู้เกี้ยว
- แผนการสอนที่ 2 เรื่อง ถั่วอ้วนย้ายบ้าน
- แผนการสอนที่ 3 เรื่อง กรรมตามสนอง
- แผนการสอนที่ 4 เรื่อง มลพิษในแม่น้ำ
- แผนการสอนที่ 5 เรื่อง น้ำปลา
- แผนการสอนที่ 6 เรื่อง คมคิด คำโคลง
- แผนการสอนที่ 7 เรื่อง วันสงกรานต์
- แผนการสอนที่ 8 เรื่อง ชาวประมงหัวใส

แผนการสอนที่ 9 เรื่อง ไร้อภัยหญิงสาวจากดวงดาว

แผนการสอนที่ 10 เรื่อง โรคเอดส์

2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ในการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน โดยแบ่งกิจกรรมการเรียนการสอนออกเป็น ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุป มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย และได้เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันกับผู้อื่นและมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดีในทุก ๆ ด้าน นักเรียนเกิดความสุขสนุกสนานและมีความกระตือรือร้นในการเรียน เมื่อนำแผนการสอนไปทดลองใช้มีการปรับปรุงแก้ไขดังนี้คือ

แผนการสอนที่ 2 ได้เพิ่มกิจกรรมโดยให้นักเรียนแต่งนิทานที่มีลักษณะเค้าโครงคล้ายกับเรื่องกรรมตามสนอง 1 เรื่อง ทั้งนี้เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์

แผนการสอนที่ 5, 7, และ 9 พบว่าจำนวนกลุ่มที่แบ่งให้นักเรียนทำกิจกรรมมีจำนวนมากเกินไป ทำให้เวลาในการเรียนการสอนไม่เพียงพอ จึงได้ปรับลดจำนวนกลุ่มเพื่อให้เหมาะสมกับเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอน

3. สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน ประกอบด้วยสื่อที่มีความหลากหลาย ได้แก่ เกม เช่น เกมมากที่สุด ในแผนการสอนที่ 5 ทำให้นักเรียนมีความสามัคคีในการทำงานร่วมกัน เกมสัมภาษณ์ดาราดาว ในแผนการสอนที่ 9 ทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น บทบาทสมมติ เช่น บทบาทสมมติ เรื่องคนขี้เกียจ ในแผนการสอนที่ 1 ทำให้นักเรียนกล้าแสดงออก สถานการณ์จำลอง เช่น สถานการณ์จำลองเกี่ยวกับเรื่องโรคเอดส์ ในแผนการสอนที่ 10 ทำให้นักเรียนรู้จักการวางแผนงานร่วมกัน สื่อการเรียนการสอนมีทั้งของจริงและรูปภาพ ตัวอย่างกิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าว จัดเป็นกิจกรรมที่นำมาใช้แล้วมีความสอดคล้องกับหลักทฤษฎีกลุ่มสัมพันธ์

4. การประเมินผล ผู้วิจัยประเมินผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ใช้การสังเกตในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกลุ่ม เช่น ประเมินผลจากการทำงานของกลุ่ม ความสามัคคี ตรวจสอบทดสอบความเข้าใจในการอ่านในแต่ละแผน

5. การเตรียมตัวครู ผู้วิจัยได้อำนวยความสะดวกให้นักเรียนได้ทำกิจกรรม คอยให้คำแนะนำปรึกษา โดยบทบาทส่วนใหญ่ในการเรียนการสอนจะอยู่ที่นักเรียน มีการเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมก่อนที่จะมีการเรียนการสอนทุกครั้ง เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่นบรรลุตามวัตถุประสงค์

6. การเตรียมนักเรียน ผู้วิจัยได้ชี้แจงให้นักเรียนรู้อ่างถึงการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ เพื่อผู้เรียนจะปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามขั้นตอนต่าง ๆ ในการทำกิจกรรม

2. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

จากการทดสอบนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนเมื่อนำคะแนนมาเปรียบเทียบด้วยการทดสอบค่า t ปรากฏผลดังตาราง 1

ตาราง 1 เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ของกลุ่มทดลอง

กลุ่มทดลอง	N	$\bar{X}$	S.D	t
ก่อนเรียน	44	17.71	4.32	
หลังเรียน	44	21.37	3.24	10.292**

$t_{40,01} = 2.423$

** $p < .01$

จากตาราง 1 ผลปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองก่อนเรียนทำแบบทดสอบได้คะแนนเฉลี่ย 17.71 หลังเรียนแล้วได้คะแนนเฉลี่ย 21.37 ค่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ 10.29 ซึ่งสูงกว่าค่า t ตาราง แสดงว่าหลังจากที่เรียนภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์แล้ว นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์
จากการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการ
กลุ่มสัมพันธ์ได้คะแนนเฉลี่ยดังตาราง 2

ตาราง 2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

ลำดับ	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D
1	ฝึกให้นักเรียนมีความสามัคคี	3.80	3.73
2	ฝึกให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบการทำงานร่วมกัน	3.78	0.47
3	ฝึกให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น	3.78	0.42
4	ช่วยให้นักเรียนได้ทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน	3.56	3.93
5	ฝึกให้นักเรียนรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น	3.54	0.60
6	ฝึกให้นักเรียนใช้ความคิดอย่างมีเหตุผล	3.51	3.53
7	ฝึกให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการให้ความร่วมมือและช่วยเหลือ ซึ่งกันและกัน	3.49	0.71
8	ฝึกให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น	3.46	3.80
9	ฝึกให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.39	0.77
10	ช่วยเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน	3.39	0.63
11	ฝึกให้นักเรียนรู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	3.37	0.66
12	ฝึกให้นักเรียนรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	3.37	3.60
13	ฝึกให้นักเรียนรู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเอง	3.34	0.79
14	ฝึกให้นักเรียนเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	3.29	0.75
15	ฝึกให้นักเรียนรู้จักการตัดสินใจ	3.15	0.73
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.48	

จากตาราง 2 ผลปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ มีความคิดเห็นต่อการเรียนภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ภาพรวม นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 3.48$) เมื่อพิจารณาแต่ละข้อความพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ฝึกให้นักเรียนมีความสามัคคี ($\bar{x} = 3.80$) ฝึกให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบการทำงานร่วมกัน ($\bar{x} = 3.78$) ฝึกให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ($\bar{x} = 3.78$) ช่วยให้นักเรียนได้ทักษะต่างๆที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน ($\bar{x} = 3.56$) ฝึกให้นักเรียนรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น ($\bar{x} = 3.54$) ให้นักเรียนใช้ความคิดอย่างมีเหตุผล ($\bar{x} = 3.51$) ฝึกให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการให้ความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ($\bar{x} = 3.49$) และพบว่านักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ฝึกให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น ($\bar{x} = 3.46$) ฝึกให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{x} = 3.39$) ช่วยเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ($\bar{x} = 3.39$) ฝึกให้นักเรียนรู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ($\bar{x} = 3.37$) ฝึกให้นักเรียนรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{x} = 3.37$) ฝึกให้นักเรียนรู้จักการแก้ปัญหาด้วยตัวเอง ($\bar{x} = 3.34$) ฝึกให้นักเรียนเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ($\bar{x} = 3.29$) ฝึกให้นักเรียนรู้จักการตัดสินใจ ($\bar{x} = 3.15$)